

PRAVILNIK
O NAČINU STICANJA OSNOVNIH ZNANJA O HIGIJENI NAMIRNICA I O LIČNOJ HIGIJENI

("Sl. glasnik RS", br. 45/97, 52/97 - ispr, 60/2001 i 63/2006)

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se način i program za sticanje osnovnih znanja o higijeni namirnica i o ličnoj higijeni lica koja na radnim mestima u proizvodnji ili prometu namirnica dolaze u dodir sa namirnicama (u daljem tekstu: osnovna znanja).

Član 2.

Radi sticanja osnovnih znanja, lica koja na radnim mestima u proizvodnji ili prometu namirnica dolaze u dodir sa namirnicama (u daljem tekstu: zaposleni) pohađaju obuku za sticanje osnovnih znanja (u daljem tekstu: obuka).

U okviru obuke iz stava 1. ovog člana zaposleni prate organizovana predavanja i polažu ispit pred ispitnom komisijom (u daljem tekstu: komisija).

Zaposleni koji imaju srednji, viši ili visoki stepen stručne spreme medicinskog, ugostiteljskog, prehrambenog, trgovinskog ili hemijsko-tehnološko-prehrambenog smera, mogu polagati ispit bez prethodnog praćenja organizovanih predavanja.

Član 3.

Ministarstvo za zdravlje u saradnji sa zavodima za zaštitu zdravlja organizuje obuku kandidata i obrazuje komisije.

Troškove obučavanja zaposlenih, nastale u vezi sa sticanjem osnovnih znanja, u skladu sa zakonom, snosi poslodavac.

Troškovi iz stava 2. ovog člana utvrđuju se rešenjem ministra zdravlja i zaštite životne okoline.

Novčani iznos utvrđen rešenjem iz stava 3. ovog člana, uplaćuje se na račun budžeta Republike Srbije broj 40802-840-016-62777, sa naznakom - troškovi postupka obuke za sticanje osnovnih znanja o higijeni namirnica i o ličnoj higijeni.

Član 4.

Pismenu prijavu za pohađanje obuke, odnosno polaganje ispita, zajedno sa overenim prepisom isprave o stečenoj stručnoj spremi (diploma, svedočanstvo, uverenje) i dokazom o izvršenoj uplati troškova obučavanja, poslodavac za svoje zaposlene, podnosi Ministarstvu za zdravlje - Odeljenju, odnosno Odseku sektora za sanitarni nadzor prema mestu gde se delatnost obavlja.

Član 5.

Osnovna znanja zaposleni stiču u okviru organizovanih predavanja po grupama.

Grupa iz stava 1. ovog člana može imati najmanje 20, odnosno najviše 35 slušalaca.

Član 6.

O sastavu grupe slušalaca, mestu, datumu i vremenu održavanja predavanja, odnosno polaganja ispita, poslodavac se obaveštava najkasnije 15 dana pre početka predavanja, odnosno polaganja ispita.

Poslodavac najkasnije u roku od osam dana pre početka predavanja, odnosno polaganja ispita, o podacima iz stava 1. ovog člana obaveštava svoje zaposlene.

Član 7.

Na obuci može predavati lice sa dve godine radnog staža na poslovima sanitarnog inspektora, ili lice sa visokom stručnom spremom (lekar specijalista higijene, odnosno epidemiologije), zaposleno u higijensko-epidemiološkoj službi zavoda za zaštitu zdravlja, sa dve godine radnog staža u struci.

Član 8.

Program obuke obuhvata sticanje osnovnih znanja iz predmeta:

1) Higijena prostorija, postrojenja, nameštaja, pribora, uređaja i transportnih sredstava, i to o:
(1) održavanju higijene u radnim prostorijama, magacinima i ostalim pomoćnim prostorijama i transportnim sredstvima;

- (2) održavanju higijene postrojenja, nameštaja, pribora i uređaja,
  - (3) održavanju higijene sanitarnih prostorija (umivaonici, kupatila, garderobe, nužnici);
  - (4) snabdevanju vodom;
  - (5) uklanjanju smeća, otpadnih voda i drugih otpadnih materija;
  - (6) zaštiti od glodara i insekata;
  - (7) održavanju higijene prostorija, postrojenja, nameštaja, pribora, uređaja i transportnih sredstava u vanrednim uslovima (poplava, zemljotres, rat).
- 2) Higijena životnih namirnica, i to o:
- (1) osnovnim pojmovima o vrstama životnih namirnica i njihovom sastavu;
  - (2) značaju zdravstvene ispravnosti životnih namirnica;
  - (3) pripremi, obradi i preradi životnih namirnica;
  - (4) čuvanju i konzerviranju životnih namirnica;
  - (5) organoleptičkim osobinama životnih namirnica (ispravnih i neispravnih);
  - (6) higijeni životnih namirnica u vanrednim uslovima (poplava, zemljotres, rat).
- 3) Lična higijena, i to o:
- (1) higijeni tela;
  - (2) značaju lične higijene za čuvanje i unapređenje zdravlja i zaštitu životnih namirnica;
  - (3) higijenskim navikama;
  - (4) higijeni odeće i obuće;
  - (5) odmoru;
  - (6) poremećajima i bolestima koje nastaju kao posledica nedovoljne lične higijene (kratak prikaz);
  - (7) alkoholizmu, narkomaniji i pušenju i njihovoj štetnosti po zdravlje ljudi;
  - (8) ličnoj higijeni i održavanju lične higijene u vanrednim uslovima (poplava, zemljotres, rat).
- 4) Zarazne i parazitarne bolesti, i to o:
- (1) opštim pojmovima o uzročnicima i simptomima zaraznih i parazitarne bolesti koje se mogu preneti namirnicama i vodom;
  - (2) izvorima, putevima i načinu širenja zaraznih i parazitarne bolesti preko namirnica i vode;
  - (3) kliconoštvu i zdravstvenim pregledima zaposlenih (sanitarne knjižice);
  - (4) osnovnim pojmovima o kapljičnim i drugim infekcijama;
  - (5) uzročnicima trovanja i sprečavanju trovanja hranom;
  - (6) merama za sprečavanje i suzbijanje zaraznih i parazitarne bolesti (vakcinisanju, prijavi, izolaciji i lečenju, dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji).
- 5) Osnovna znanja iz pravnih propisa, i to o:
- (1) sanitarnom nadzoru;
  - (2) zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe;
  - (3) higijensko-tehničkim uslovima prostorija, postrojenja, nameštaja, pribora i uređaja;
  - (4) sprečavanju i suzbijanju zaraznih i parazitarne bolesti.
- Obuka traje deset radnih dana.

Član 9.

Program nastave obuke obuhvata 40 časova, i to:

Red. br.	Za predmet	Broj časova predavanja	Broj časova obnove gradiva
1.	Higijena prostorija, postrojenja, nameštaja, pribora, uređaja i transportnih sredstava	6	1
2.	Higijena životnih namirnica	8	1
3.	Lična higijena	8	1
4.	Zarazne i parazitarne bolesti	8	2
5.	Osnovna znanja iz pravnih propisa	4	1

Član 10.

O prisutnosti kandidata predavanjima vodi se posebna evidencija.
Kandidat koji izostane sa predavanja tri dana, odnosno 12 časova, ne može polagati ispit.

Član 11.

Provera stečenih znanja vrši se polaganjem ispita kandidata pred komisijom.
Rešenje o obrazovanju komisije donosi ministar zdravlja i zaštite životne okoline.
Komisija se sastoji od predsednika i dva člana.
Komisija može imati i zapisničara.
Predsednik i članovi komisije imaju zamenike.
Predsednik komisije može biti lekar specijalista jedne od preventivnih grana medicine, zaposlen na poslovima sanitarnog nadzora ili higijensko-epidemiološke službe.
Član komisije može biti lice sa tri godine radnog staža na poslovima sanitarnog inspektora, lice sa visokom stručnom spremom zaposleno na drugim poslovima u Ministarstvu zdravlja i zaštite životne okoline - Sektoru za sanitarni nadzor, ili lekar specijalista higijene, odnosno epidemiologije, zaposlen u higijensko-epidemiološkoj službi zavoda za zaštitu zdravlja, sa tri godine radnog staža u struci.

Član 12.

Ispit se polaže usmeno.
Komisija odlučuje većinom glasova. Opšti uspeh kandidata ocenjuje se sa "položio" ili "nije položio".

Član 13.

Ispit nije položio kandidat ocenjen sa "nije položio", kandidat koji je odustao od već započetog ispita i kandidat koji ne pristupi polaganju ispita.

Član 14.

Na molbu kandidata, predsednik komisije može polaganje prijavljenog ispita odložiti do dva meseca, ako je kandidat zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga sprečen da izađe na polaganje.
Molbi za odlaganje polaganja prijavljenog ispita prilažu se i dokazi koji molbu opravdavaju.

Član 15.

Kandidat koji nije položio ispit može da polaže popravni ispit u roku koji odredi komisija, a najkasnije u roku od 60 dana.

Član 16.

Kandidat koji ne položi popravni ispit, kao i kandidat kojem nije odobreno polaganje ispita zbog izostanka sa predavanja, može ponovo polagati pod uslovom da ponovi obuku u celini.

Član 17.

Na osnovu zapisnika o toku ispita, kandidatu koji je položio ispit izdaje se uverenje o položenom ispitu na Obrascu br. 1 koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 18.

Odredbe ovog pravilnika neće se primenjivati na lica koja su osnovna znanja o higijeni namirnica i o ličnoj higijeni stekla po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 19.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu i programu za sticanje osnovnih znanja o higijeni životnih namirnica i o ličnoj higijeni ("Službeni glasnik SRS", broj 12/74).

Član 20.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Obrazac br. 1

Uverenje o položenom ispitu

REPUBLIKA SRBIJA

MINISTARSTVO ZDRAVLJA
– ISPITNA KOMISIJA –

UVERENJE

TOMO VREĆA

(ime i prezime kandidata)

ZAVRŠIO-LA

SAOBRAĆAJNI FAKULTET

(naziv fakulteta - škole)

AD IMLEK

(poslodavac)

LICE ZA BZNR

(radno mesto kandidata)

POLAGAO-LA je ispit o osnovnim znanjima o higijeni namirnica i o ličnoj higijeni pred ISPITNOM KOMISIJOM MINISTARSTVA ZDRAVLJA dana _____ 20 ____ godine, i ispit je POLOŽIO-LA.

Uverenje se izdaje na osnovu člana 17. Pravilnika o načinu sticanja osnovnih znanja o higijeni namirnica i o ličnoj higijeni.

Broj: _____

M.P.

Predsednik
ispitne komisije

Beograd
